

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.488/2020/4.

A felperes:

felperes neve, **felperes címe**

A felperes képviselője:

Dr. T. Tóth Balázsügyvéd, **címe**

Az alperesek:

I.rendű alperes neve, **I.rendű alperes címe**, I. rendű

II.rendű alperes neve, **II.rendű alperes címe**, II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, **címe**; ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.P.21.116/2020/11.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes portál nyitó oldalán 15 napon belül, 24 óra időtartamban jelentesse meg azt az önálló hírt, hogy „Helyreigazítást közlünk a ... napján „,...” címmel megjelent cikkünkhöz”, mely hírből közvetlenül elérhetően a ... napján „,...” címmel megjelent, majd „,...”-ra változtatott című cikk címe alatt, a cikk

szövege előtt elhelyezve, az eredeti közléssel azonos módon, a cikk elérhetőségének időtartamában, de legalább 30 napig jelentesse meg az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

Az eredetileg „,...” címmel megjelentetett cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy a ... színészeinek túlnyomó része inkább felmondott, semmint hogy elfogadják a polgármester ultimátumát. A valóság ezzel szemben az, hogy egyetlen színész sem mondott fel.”

- [2] Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint illetéket.
- [3] Ítéletének indokolásában idézte Magyarország Alaptörvénye IX. cikkében, az Smtv. 12. § (1) bekezdésében, a Pp. 495. § (1) és (2) bekezdésében, 496. § (1) és (3) bekezdésében, a PK 12. és 15. számú állásfoglalásban írtakat.
- [4] Rámutatott arra, hogy a perben az alperesi szerkesztőségnek kellett bizonyítani az ... és a ... internetes portáltól átvett közlései megalapozottságát, mert a kifogásolt állítás valóságát - a PK 14. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően - a sajtószerv köteles bizonyítani akkor is, amennyiben híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, illetve amennyiben tovább közöl más sajtóplatformon megjelenő hírt.
- [5] A felperes tértivevénnel igazolta, hogy az I. rendű alperesi szerkesztőség részére ... napján kézbesítésre került előzetes kérelme, így megállapítható, hogy a felperes a jogszabályoknak megfelelően terjesztette elő a helyreigazításra irányuló kérelmét, azaz eleget tett a sajtóper indítása előfeltételének. A sérelmezett közlést hordozó cikk ... napján jelent meg, így megalapozatlan azon alperesi állítás, miszerint a felperes előzetes kérelme előterjesztésével elkészt.
- [6] A cikk egyértelműen tartalmazza annak állítását, hogy a ... társulat tagjai a polgármester (azaz a felperes) „ultimátuma” következtében távoztak. Ebből egyenesen következik, hogy a cikk a felperes személyére vonatkozó állítást tartalmazott, azaz a cikknek a felperes érintettje, így keresetösségi joggal rendelkezik.
- [7] Az alperesi szerkesztőség a felperes helyreigazítási kérelmének kézhezvételét követően változtatásokat hajtott végre a cikk címében és leadjében. Ennek következtében a cikk már nem azt állította, hogy színészek voltak azok a színházi dolgozók és alkalmazottak, akik a korábbi igazgató távozását követő állománygyűlésen felmondtak. Az írás tartalmának későbbi megváltoztatása ugyanakkor nem mentesíti a sajtószervet a helyreigazító közlemény közzétételének kötelezettsége alól. A perben csak az eredeti cikkben közölt kijelentés értékelésének van helye, azaz annak nincs jelentősége, hogy a megváltoztatott tartalmú alperesi közlés megfelel-e a valóságnak, vagy sem.
- [8] Sajtóperben az előzetes kérelemben kifogásolt közlések helyreigazítását lehet kérni. A felperes az előzetes kérelmében az írás azon állítását kifogásolta, mely szerint „a ... színészeinek túlnyomó része inkább felmondott, semmint, hogy elfogadják a polgármester ultimátumát”. A felperes a perben is csak ezen alperesi állítás helyreigazítását kérheti, így az ennél sokkal szélesebb körben megjelölt kifogásolt közlések (így különösen az, hogy a ... korábbi igazgatója a felperes zsarolása miatt távozott a színház éléről) értékelésének jelen perben csak annyiban van helye, hogy a kifogásolt állításokat a cikk egészének kontextusába helyezve, azaz szövegösszefüggéseiben kell értékelni. Mindezek alapján az alperesi szerkesztőség abban az esetben kerülhetne volna el a helyreigazítás közzétételére való kötelezést, amennyiben azon eredeti állítását bizonyítja, hogy színészek mondtak fel az előző igazgató távozását követően. Az I. rendű alperes a sérelmezett

közlés valóságának bizonyítását meg sem kísérelte, azzal pedig, hogy az előzetes helyreigazítási kérelem kézhezvételét követően a cikk címét és leadjét megváltoztatta, maga is elismerte az eredeti állítás valótlanosságát.

- [9] Az Smtv. 12. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően az alperesi szerkesztőség a valóság közlése címén a sérelmezett közléssel szembeállítható és ahhoz képest jelentőséggel bíró többlettartalmat hordozó közlemény közlésére kötelezhető. A kifogásolt tartalomhoz képest irreleváns körülmény, hogy a színház új igazgatójának irányítása alatt nem távozott színész, mert a cikk csak a korábbi igazgató távozását követő állománygyűlésen elhangzott felperesi „ultimátum” következtében benyújtott felmondásokról adott hírt. Ugyanakkor azon kijelentéshez képest, hogy az színészek „java része” felmondott, releváns többletinformáció, hogy egyetlen ilyen színész sem volt.
- [10] Az elsőfokú bíróság a helyreigazítás szövegét a felperes kérelmétől némileg eltérő tartalommal állapította meg, annak érdekében, hogy az olvasó számára egyértelműen beazonosítható legyen, hogy a korábban más címet viselő cikkben közölt valótlan állítás helyreigazítására kötelezte az alperesi szerkesztőséget. Megalapozatlannak ítélte a helyreigazítás közzétételének módjára vonatkozó módosított felperesi kérelmet és arra kötelezte az I. rendű alperest, hogy egyrészt a főoldalon önálló hírként, másrészt pedig a kifogásolt tartalmat hordozó cikkbe ágyazva jelenítse meg a helyreigazító közleményt.
- [11] A Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [12] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, melyben annak a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását kérték.
- [13] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésében, valamint (3) bekezdés c) és d) pontjaiban foglaltakra alapították.
- [14] Álláspontjuk szerint a felperes nem bizonyította azt, hogy az előzetes helyreigazítási kérelmét határidőben eljuttatta a szerkesztőséghez. A keresetlevélben hivatkozott - a kézbesítés igazolására egyébként sem alkalmas - feladóvevény részükre megküldésre nem került, így nem bizonyított, hogy a felperes a Pp. 495. § (1) bekezdése szerint járt el.
- [15] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján az a személy jogosult helyreigazító közlemény közzétételét kérni, akiről valótlan tényről állítanak. A sérelmezett közlés nem a felperesre vonatkozik, hanem a ... színészeire. Az elsőfokú bíróság tehát a felperes érintettségét tévesen állapította meg.
- [16] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.
- [17] Előadása szerint az előzetes helyreigazítási kérelemhez tartozó ajánlott szelvényt F/5. szám alatt, az átvételt igazoló tértivevényt pedig F/6. szám alatt csatolta a keresetleveléhez. Az elsőfokú bíróság nem is fogadta volna be a keresetet ennek hiányában, az ugyanis valóban a kereset kötelező tartalmi eleme.
- [18] A kifogásolt írás a nevét és hivatali tisztségét is tartalmazza, így perbeli legitimációjához kétség nem férhet.

- [19] Az alperesek fellebbezése megalapozott.
- [20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [21] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés vonható le.
- [22] Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.
- [23] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a felperes az előzetes helyreigazítási kérelmét a Pp. 495. § (1) bekezdésében írt határidőben küldte meg az I. rendű alperes részére. Az írás az alperesi internetes hírportálon ... napján jelent meg, a keresetlevélhez F/6. szám alatt csatolt tértivevény tanúsága szerint pedig az előzetes helyreigazítási kérelem az I. rendű alperesi szerkesztőség részére ... napján kézbesítésre került. A perindítást megelőző, kötelező előzetes eljárás tehát a felperes részéről a jogszabályi előírásoknak megfelelően került lefolytatásra.
- [24] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.
- [25] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.
- [26] Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy mi jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján. A PK 13. számú állásfoglalás I. pontja egyértelmű abban, hogy sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével, vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.
- [27] Sajtó-helyreigazítási igényt az érvényesíthet, akinek a személyhez fűződő jogait megsértették. A jogsértés ezen esetben valótlan tényállítással, illetve való tények hamis színben feltüntetésével valósul meg. Ezért sajtó-helyreigazítást az kérhet, akiről ilyen jogsértő közlés történt. Elsősorban az, akit a sajtóközleményben név szerint megjelöltek. Valakinek a személyére azonban egyéb módon, nevének a megjelölése nélkül is lehet utalni, a közlés a számára ilyen esetben is sérelmes lehet. Ezért sajtó-helyreigazítást az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, de a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, hogy személye a sajtóközlemény tartalmából valamilyen módon felismerhető.
- Lehetséges az is, hogy a sajtóközlemény név szerint vagy név nélkül határozatlan, burkolt utalásaival, bizonytalan megjelölésével többeket is sért. Ilyen esetben az érintett személyek közül

bárki kérhet helyreigazítást, de csak a saját nevében, és a helyreigazítás tartalma is csupán annak a személyére korlátozódhat, aki igényt érvényesített. Következik ez abból, hogy a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi eszköz, ezért csak azoknak a tényállításoknak, tényközléseknek a helyreigazítását lehet kérni, amelyek az igényt érvényesítő fél személyére vonatkoznak.

- [28] A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint a felperes az általa a kifogásolt cikkből kiemelt és az előzetes eljárásban megküldött, valamint a keresetlevél szerinti helyreigazítási kérelmében is megjelölt közlés vonatkozásában nem rendelkezik keresetességi joggal.
- [29] A sérelmezett írás - eredeti tartalma szerint - arról számol be, hogy ... arról szóltak a hírek, hogy a ... önkormányzat nem fogja tovább támogatni a helyi színházat, „amivel veszélybe került maga a társulat is”, az új városvezetés és az intézmény között a viszony elmérgesedett, ami oda vezetett, hogy a polgármester (a felperes) „a élő adásában fenyegette meg a színház korábbi igazgatóját”.
- [30] Az írás - a szöveg megváltoztatása előtti - leadjében azt közli, hogy „Saját állásuk feladásával álltak ki a ... színészei ..., korábbi igazgató mellett”, míg a címben írtak szerint „...”.
- [31] A sajtóközlemény tartalma egyértelműen érinti a felperes személyét, vonatkozásában azt állítva, hogy „megfenyegette a színház korábbi igazgatóját”, „ultimátumot adott a színház társulatának, a színészeknek, „megzsarolta” a színészeket, bizalmáért cserébe „lojalitást vár el” a társulattól. Ebbe a sorba illeszkedően jelenik meg a cikkben a felperes által kifogásolt, helyreigazítani kért mondat, miszerint a felperes a társulat állománygyűlésén egyezkedni akart a színészekkel, „akik azonban ebbe nem mentek bele: túlnyomó részük, tizennégyen inkább felálltak, semmint, hogy elfogadják az ellenzéki polgármester ultimátumát”.
- [32] A keresetességi jogot ugyanakkor önmagában ez nem alapozza meg, elsődlegesen ugyanis e vonatkozásban annak van jelentősége, hogy a sérelmezett kijelentés a felperes személyét érintően fogalmazza-e meg a mondanivalóját, az ő cselekvőségét írja-e le. Egy adott sajtóközlemény ugyanis nem csupán egyetlen személyre vonatkozó tényállításokat tartalmazhat, hanem az adott személy magatartásának leírásán túl más személyek erre adott reakcióit is bemutathatja, az egyes személyek cselekményeire vonatkozó tényállítások pedig - a keresetességi jog szempontjából - külön-külön vizsgálatot igényelnek.
- [33] A felperes által kifogásolt mondatrész nem a felperes, hanem a ... színészeinek cselekvőségét írja le, azt, hogy a felperesi magatartásra a színművészeknek mi volt a reakciója. A sérelmezett kijelentés tehát nem a felperes, hanem a színészek vonatkozásában tartalmaz tényállítást, annak vonatkozásban a felperes keresetességi joggal nem rendelkezik. A felperes nem a róla állított magatartás („ultimátum” adása) valótlanosságát kifogásolja, a közzétenni kért valóság körében sem a neki, hanem a színészeknek tulajdonított lépések cáfolatát kéri közölni, amire az Smtv. 12. § (1) bekezdésében és a PK 13. számú állásfoglalásban írtakra tekintettel nincs jogszerű lehetőség.
- [34] Az alperesek fellebbezése eredményre vezetett, erre tekintettel a felperes az első- és másodfokú eljárásban is pervesztes lett. A jogi képviselővel eljáró fél a Pp. 81. § (5) bekezdésében írtak szerint a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. Az alperesek költségjegyzéket sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem csatoltak, erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla részükre perköltséget nem állapított meg.
- [35] A felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő

tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, 42. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2020. szeptember 24.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő